

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatkak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatál: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyiltér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	---

Uganda és Csongrád.

Uganda Afrikában a Viktória tó észak-nyugati partján elterülő néger császárság. Lakói a Vaganda néger, császárukkal együtt már körülbelül két évtized óta felvették a keresztény vallást, tehát két évtized óta haladnak a művelődés ösvényén és valószínű, hogy ezelőtt 20 évvel, midőn a Francia hittérítők expedícióját lemészárolták, magok sem hitték volna, hogy az akkoriban még félmesztelenül sétáló néger notabilitások fehér cilinderekben fognak sétálni a Viktória tó észak-nyugati partján, hol azóta már a sötét éjszakákon ha nem is villanynyal, de legalább petroleum lámpával világítják ki, a néger promonádót.

Csongrád a Tisza jobb-partján fekvő, ezelőtt 25 évvel rendezett tanácssal ellátott város, ma 25 év után 24.000 lakossal bíró község, ki mint ilyen a vármegye tudta és beleegezése nélkül, még csak hideg vizet sem ihat, ezelőtt 25 évvel éjjel a Nagy-utcán végig petroleum lámpák világították meg a sáros utcákat, ma pedig 25 év múltán,

ha csak a hold fényje nem könyörül az ide-oda járkáló lakosságon, hát 7 órakor este, a vonaton érkező vigécek, inkább ott hálnak a III-ik osztályu kupékban, mint a korom sötétben a leütés, vagy a kirablás veszélyének tegyék ki magukat. Szóval, Csongrád a helyett, hogy a civilizáció útján haladna, lassan-lassan oda ér, ahol ezelőtt 25 évvel az ugandai néger császárság volt és megérjük, hogy úgy beszélnek majd rólunk, mint ezelőtt 25 évvel Mtésa ugandai néger császár alattvalóiról.

Hát bizony a XX-ik század elején itt nálunk Csondrádon olyan állapotok vannak, a melyek a sötét középkornak is szegényére válnának.

A közbiztonsági állapotok minden kritikán alóliak.

Hiszen ma már nem csak éjjel ütök le az embereket, hanem majdnem világos nappal. Mindenki tudja, hogy békés polgár vasárnap végig nem mehet az utcán anélkül, hogy holmi duhajkodó és a részegséget szimuláló suhancok asárba ne lökjék.

Az is tény, hogy tisztességes nő sem vasárnap, sem hétköznap nyil-

vános helyen végig nem sétálhat, mert ott oly trágár, aljas beszédek és éktelen istenkáromlásokat hall, aminőket ezelőtt a csárdákban duhajkodó futó-betyárok is szégyenlettek volna kiejteni.

De ezek a nyegle betyárok nem csak a közszemérem ellen, nem csak a testi épség ellen követik el a legnagyobb visszaéléseket, hanem megrongálnak mindent, ami kezük ügyébe esik. Beverik az ablakokat, felszedik a járdát, kitördösik a fákat, vadállathoz hasonló ordítózsukkal, még a haldoklókat sem hagyják nyugodtan kiszervenadni. Mindezek pedig megtörténhetnek azért, mert amint a nap le megy utánna egy órával a kanál is megálhatna a sötétségben.

Hát tisztelettel kérdezzük, ha vagyunk, életünk és testiépségünk megvédéséről a t. előjáróság éppen nem gondoskodik, vajjon miért fizetjük akkor a száz és egynehány percentes községi pótdát?

Mi, úgy tudjuk, hogy az állam ellenértékül azért, mert pénz és véradóval járulunk az állam fentartáshoz, tartozik testi és vagyoni ép-

T Á R C A.

Volt egy leány . . .

Volt egy leány, volt egy fiú.
Gyűlölték egymást végtelen,
Gyűlölték egymást végtelen;
Nem tudták, mi a szerelem.
Egy szép leány s egy jó fiú
Nem tudták, mi a szerelem . . . !
En Istenem, én Istenem!

De megtanulta a fiú
És . . . választottja lett a lány,
S szerette olyan igazán,
Szerette olyan igazán.
De a szegény megtört fiút
Gyűlölte most is az a lány . . .
En Istenem, én jó Atyám!

S a gyűlölet szegény fiút
Gyötörte, kinzá szüntelen,
Tört, pusztított a lelkiben,
Tört, pusztított a lelkiben.
S a szegény elkárhozott fiú
Csak hervadt, hervadt csendesen . . .
En jó Atyám, én Istenem!

Hervadt . . . meghalt szegény fiú . . .
Most árnyas hant alatt pihen,
Most árnyas hant alatt pihen.
Megölte a nagy szerelem;

Szegény, szerencsétlen fiút
Megölte a nagy szerelem . . .
En Istenem, én Istenem! . . .

Mozarthini.

Örvények.

— Eredeti regény a budapesti életből. —

43

Írta: Négysz.

A vetélytársnők.

De meg úgy szólván életét, becsületét, női tisztaságát köszönhette a fiúnak, nem volt tehát hálátlan és Lándor iránt érzett szerelme nem hagyta megnyugodni unszolta, hajtotta lelkét, hogy itt valamit cselekedni, az ifjut okvetlenül meg kell menteni, ki kell rántani az örvény torkából.

Nagy dologra szánta el magát. Elmegy személyesen vetélytársnőjéhez, szembeáll azzal a leánnyal, a ki elhódította előle Tódorát. Szép szóval majd talán eligazítja a dolgot avagy megalázza magát és kérlelni fogja, hogy ne vegye el tőle, ne csábitsa el a fiút, a kit szeret és a ki őt is szerette és talán még most is szereti, de a közöttük előfordult kis csetepaté dacossá önfejűvé, nyakassá tette és most éreztetni akarja vele haragját.

Közvetlenül ebéd után látogatta meg Kertész Olga Tarnyai Etelkát. Mikor belépett a leány az énekesnő illatos, bünt

lehelő szalonjában, ez éppen ujságot olvasott.

— Bokros Micihez van szerencsém? — kérde pirulva és remegve a leány.

— Igen, az vagyok, azaz Tarnyai Etel is volnék. Mivel szolgálhatok?

— Névem Kertész Olga és igen fontos és kényes ügyben jöttem önhöz.

— Tessék helyet foglalni, — mondá Etelka, miközben fürkészőleg tekintett a viruló szép lányra, kinek üdésége eszébe juttatta egykori friss fiatalágát, pajkos leányságát.

Kertész Olga leült, alaposan megnézte a még mindig szép, kissé kacér tekintetű, egyébként kedves és megnyerő külsejű Etelkát.

— Hallottam, kisasszony, — kezdé Olga, — hogy Lándor Tódor gyakori vendége önnek.

— Igen, ösmeri talán? — szólt Etel.

— Oh nagyon jól. Hosszabb ideje szeretjük egymást.

— Maguk? vágott közbe az énekesnő oly hangon, hogy Olga meghökken.

— Igen szeretjük egymást, legalább én még nagyon szeretem azt a fiút, aki mintegy két hét óta nem mutatja magát, Máskor hamar elment a haragja, de most hasztalan vártam reá, nem mutatja magát, de nem is mutathatja magát, mert, mint értesültem, más oldalon nagyon el van

Ferencz József keserűviz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes
— hashajtószor —

ségünkről gondoskodni. Ep így kell lenni annak a községnél is, ha egyszer követeli, hogy a községi adókat pontosan fizessük be, a községi adófizetők viszonzással követelhetik azt, hogy a vagyoni és a testi épségük megvédéséről a t. előjáróság gondoskodik.

Azzal, hogy a t. előjáróság az utcákat nem világítja és így az utcákon egész éjjel koromsötétség van, nem a vagyoni biztonságot, hanem a betyárságot, a bünt segíti elő.

Az által, hogy a rendőrbiztost hivatásától elvonva irodai munkák teljesítésére kényszeríti, semmi esetre sem, mozditja elő a közbiztonságot és utat nyit a részeg, nyegle suhancok garázdálkodásának.

Ha ez így tart, ha a t. előjáróság nem gondoskodik az utcák ki-világításáról, ha tovább is ezek az állapotok maradnak, ha semmiben sem veszik a vagyoni és életbiztonságot, kénytelenek leszünk arra ösztönözni a községi adófizető polgárságot, hogy még itt ezek a szomorú állapotok uralkodnak, tagadják meg a községi adófizetést, amint-hogy ilyen esetben ehhez joguk is van. Mert hát utóvégre szégyeljük azt, hogy a közművelődési viszonyok itt Közép-Európa délkeleti részén Csongrádon, alacsonyabb fokon álnak, mint a legsötétebb Afrika kellő közepén az ugandai néger császárságban.

Hazafiság és vallásosság.

A műkedvelő és daloskör ezzel a gyönyörű, magyar szindarabbal fogja műsorát megkezdeni, mint azt a legutóbbi közgyűlés elhatározta

foglalva, — önnél tölti szabad idejét. Ön után bomladozik, önt szereti, önt imádja és rólam végkép megfeledezett, én rólam, aki ma-holnap menyasszonya lettem volna, én rólam . . .

Elérzékenyült a szegény leány. Nem tudta folytatni, csak hullottak alá nagy cseppekben könnyei.

Tarnyai Etelkát is elérzékenyítette kissé a leány sirása, de csakhamar visszanyerte hidegvérét és önuralmát. Nagyon meg volt lepve a hallottaktól, mikről eddig nem volt tudomása. E lányról sohasem beszélt előtte a fiú. Kissé dühös volt Tó-dorra, hogy nem volt nyílt, őszinte hozzá, nem mondta meg a valót. Majd leküzdötte fölülmulását és így szólt:

— Hát tudja, kisasszony, ez az ügy kissé furcsa, de meg, hogy öntől elpártolt Lándor úr, arról én nem tehetek. Kötéllel nem erősítettem magamhoz, nem láncoltam ide az asztalom lábához, nem fenyegettem lelővéssel, vitriollal vagy leszurással, ha hozzám hűtlen lesz. Tudja meg, kisasszony, hogy a mi szerelmünk régi keletű.

(Folyt. köv.)

az igazgató javaslatára. Az előadás ellen és mellett sok vita folyt, ami csak emeli a közönség érdeklődését, amely hogy mekkora, mutatja az alábbközlöttlevél is, amelyet a csongrádi társadalom egyik előkelősége intézett a kör igazgatójához.

A levél így hangzik:

Igen tisztelt Igazgató ur!

Nagy örömmel értesültem arról, hogy a csongrádi műkedvelő és daloskör színelőadásainak sorozatát a legszebb, vallásos magyaros színművel — a karácsonyi álommal, Gárdonyi remek szép művével kezdi meg, Ösmerem a darabot. «Ez a legszebb bibliai történet az egyetlen, mely — mint a szerző mondja — magyar földön magyar szűrt is öltött.»

Azt hiszem, hogy a közönség is méltányolni fogja a kör nemes törekvését, hogy a legszebb bibliai történettel, a vallásos és hazafias érzésnek is hódolva, lép fel először a kör, a csongrádi közönség elé. Legyen ez évről-évre műsoron, hadd legyen vonzó ereje a közönség előtt, mely jogosan idegenkedik a külföldi frívól daraboktól.

A legszerencsésebb gondolat volt tehát előadni ezt a szindarabot, a hazafiságnak és a vallásosságnak hódolva. Ezen az ösvényen hozzá fog férni a nép szívéhez a magyar művészet és ennek apostolai a műkedvelő és dalos kör. Hazafiság és vallásosság legyen ezután is ösvénye, s ezen az uton az egyszerű magyar földművelő nép is megtalálja majd a magyar művészetben azt, ami viszont neki legbecsebb, legszentebb. A hazaszeretet és mély vallásosság forrásait — s ekkor örömmel fog jönni a művészet templomába,

És amikor én is üdvözlöm az első igazi magyar népszínház létesítésén fáradozó kört, mint az országos hírű költő tette, aki nagy sikereket kívánt a hazafias törekvésnek, befejezem a költő szép szavaival, amelyekben a szereplőket buzdítja az előadásra:

«Gyertek tehát be vándor dalosok,
Havas falvaknak énekesei,
S mit rátok hagytak hossza századok
Legyen szabad itt is elzongeni.
Mi adunk pompát, színpadot, zenét,
Adjátok ti a nép költészetét.»

Csongrádon, 1903. december 12-én.

Maradtam hazafias tisztelettel

Porubszky József
piébános.

UJDONSÁGOK.

Halálozások.

Soha Csongrádon az általános részvét oly impozáns módon nem nyilatkozott meg, mint a f. hó 8-án délután akkor, midőn a csongrádi intelligens közönség egyik legrokonszenvesebb fiatal tagját helyezték örök nyugalomra.

Baghy Zsigmond, a csongrádi fiatalság tehetséges és lelkes tagja nincs többé az élők között! Nincs senki ki őt ösmerete, hogy a keserűség könnye ne ülne szemébe. Valóban sajnálni is lehet, mert hiszen a halált úgy szólván szándékosan kereste, öngyilkos lett.

Az orvosi tudomány, olyan eredményt csak ritkán mutathat fel, aminőt a boldogulttal szemben felmutatott, midőn sorvasztó tüdőbetegségéből kigyógyították.

Azonban a helyett, hogy nyugalmas életet folytatott volna, vissza lért régi életmódjához a folytonos mulatás és éjszakázáshoz. Végre az alig felépült szervezett felmondta a szolgálatot, újra bele esett borzasztó betegségebe, mely a f. hó 6-án d. e. 11 órakor megölte.

Aki Baghy Zsigát ösmerete életében dacára annak, hogy a halálát minden órában lehetett várni, mégis megdöbbenette. Mindenki sietet mély részvétét kifejezni. Koporsóját elhalmozták, szebbnél-szebb koszorúkkal. Nem csak a családja, hanem jó ösmerősei is. A családon kívül koszorut helyeztek a ravatalra: A csongrádi vadásztársulat, melynek alelnöke volt. A csongrádi ifjuság, barátai és még igen sokan. Legmeghatóbb volt azonban a helybeli első zenekar részvéte. Ezek a jó szívű barna fiúk, kiknek valóban Mece-nása volt az elhunyt, előszedték összemuzsikált filléreiket és őszinte kegyeletük adóját egy netelejts koszorúval rótták le. Ők voltak azok is, kik midőn a hallottas kocsit ki jönni látták az udvarból könnyes szemmel szomorúan tették keresztbe vonójukat; a Bethowen gyászindulót, talán még soha nem huzzák el oly szívrehatóan a zenehangjába temetve mély bánatukat.

A gyászoló család a megrendítő gyász-hírt a következő gyászjelentéssel tudatta:

Özv. Baghy Gerőné Halmay Erzsébet, mint édes anya, úgy saját valamint alul-irott gyermekei, vejei és unokái nevében mélyen szomorodott szívvél jelenti szeretett felejtethetetlen fiának és jó testvérnök Baghy Zsigmond élete 32. évében f. 1903. évi december hó 6-án délelőtt 11 órakor történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemet 1903. évi december hó 8-án délután 3 órakor fognak a félegyházi-utcai gyászházból a csongrádi rom. kath. sirkertben öröknyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmiseáldozat pedig agyan e hó 9-én reggeli 7 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatni. Csongrád, 1903. december 6. Áldás és béke a kedves halott poraira! Özv. Baghy Gerőné édes anyja Baghy Etel és férje Thomka Gyula Baghy Mária és férje Sordovány János Baghy Emilia Özv. ifj. Baghy Gerőné és ennek gyermekei Sári, Lajos és Rózsika. Özv. Humayer Károlyné és gyermeke Erzsike. — Folyó hó 7-dikén Szalkay Mihályné szül. Puskás Mária hunyt el. Béke poraira!

— **Gyűlések a vármegyén.** Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 21-én tartja rendes, évnegyedes közgyűlését, a vármegyeház nagytermében. Ezt megelőzőben, f. hó 18-án az állandó választmány ülésez, hogy a közgyűlésre kerülő ügyeket határozati javaslattal előkészítse.

— **Jól értesültek.** A «Szegedi Híradó» «Legujabb események» rovatában a f. hó 8-án boldogult Baghy Zsigmond haláláról a következőkben ad hírt: «A csongrádi nábob meghalt. Bagi Zsigmond ország-szerte ismert parasztnábob meghalt» stb. Hát midőn t. szegedi kollégáink a szegedi tájszólásba annyira bele vannak szerelmesedve, hogy pl. akár csanyi, mindsenti vagy csongrádi polgárnak akad ügye-baja a szegedi bünyenyítő törvényszéknél, azt szögediesen beszélgetik, az ellen már csak azért se szólhatunk, mert tiszteljük bennük a szülőföldük iránti rajongó ragaszkodást, hanem midőn egy talpig intelligens, okleveles gyógyszerészről, aminő boldogult emlékü Baghy Zsigmond barátunk volt, úgy irnak, mint valami zsíros

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, szamárhurut és különösen lábbadozóknál influenza után** ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alanti céggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc).

paraszt nábobról, hát azt már szó nélkül nem hagyhatjuk és tisztelettel kérjük, hogy legalább a kegyeletből holmiféle féleszű hirlaptudósító kedvéért gunyt ne űzzenek.

— **Nagy virtuskodás.** Gyöngyi Mihály ellenfél hiányában f. hó 6-dikán este nekiesett Weisz Lipót és Schlesinger János sátraiknak és bicskájával mindegyiken úgy 10 helyen méteres hosszú hasításokat csinált, az arra cirkáló rbiztos tetten érte, és amikor bekísérte azt hozta fel mentségül, hogy részeg. De anyi esze még is volt, hogy nem magának hanem másnak csinált kárt, csupa virtuskodásból.

— **Szini kerület.** Csongrádnak ezideig nem volt állandó társulata. Évről-évre változtak a próbálkozók s mind keserű panaszokkal távoztak el innét. Természetesen ennek némi részben nemcsak a közönség — de a társulat is, valamint a színbírálatok is okai voltak, amelyek közül egyik kritikus úgy lezapulta a jó társulatot, hogy merényletnek tünt volna fel a színházbajlás, a műpártolás. Meg is bukott a társulat és szétszórtak a tagjai. Hát ennek az állapotnak véget kíván vetni az országos színész egyesület, mely most azzal a tervvel foglalkozik, hogy egy kerületbe Csongrádot is felvegyék, s mint jó nyári állomást egy jó szintársulathoz juttassák. Besztercebánya város már kérelmet is intézett az országos színész egyesülethez, hogy óhajtáná, ha a következő városok együtt szerveznének egy jó társulat részére egy kerületet. Nevezetesen Besztercebánya, a Munkács, Rozsnyó, Rimaszombat, mint téli állomások (mert ezekben a felvidéki kis és szegény városokban áldoznak a magyar művészetért) Csongrád, Gyöngyös, Jászberény, Cegléd és Hatvan pedig mint nyári állomások együttesen alakítanának egy kerületet. Majd lesz alkalma foglalkozni a közönségnek e kérdéssel: mert e tíz város együttesen kell, hogy döntsön arról, hogy a 14 kerület-nélküli színigazgató közül kinek adják majd az engedélyt közösen, Csongrádon már jövőre Zoltán Gyula társulata kapta meg a hatóságok engedélyt, tehát a kerületbe való belépésre csak 1905 évben lehetne jogosult.

— **El kell menni katonának.** Amennyiben az ellenzék egy kis töredékének obstrukciója miatt az újonc jutalékot a képviselőház még ez ideig sem szavazhatta meg, a kiszolgált katonákat pedig ez év végénél tovább bent nem tarthatják, úgy intézkedett a közös hadügy ministerium, hogy a 3 évet kiszolgált katonákat ez év végén szabadságolják ugyan, de helyettük a póttartalékosokat hívják be. Így azután nagyon sok családos atyát fognak családjától elszakítani és fegyver alá szállítani. Hát bizony igazságosabb lenne, ha a t. obstruáló honatyákat execiroztatnák meg, pedig futó lépésben.

— **Vadászok figyelmébe.** Mióta Boér Jakab felhagyott a kereskedéssel, azóta Csongrádon lőport kapni nem lehetett. Így azután már 10 év óta vadászaink részint Szentesről, Szegedről vagy Fegyverházról szerezték be lőpor szükségleteiket. Most a «Csongrádi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet» a ministeriumtól engedélyt kapott lőpor elárúsításra és a jövő héten már meg is fog érkezni a lőpor készlet. Erre a körülményre a csongrádi vadászok figyelmét felhívjuk és azt hisszük, hogy ezt örömmel is veszik tudomásul.

— **A hittan, mint észficamító.** Nem elég, hogy ma már az elemi iskolás gyermekek is annyira meg vannak terhelve mindenféle elméleti tárgyak be magoltatásával, hogy a legnagyobb részük állandó főfájásban szenved, p. u. a 3-ik elemi iskolai növendékekkel olyan hittant bírláznak be, melynek be magolása dicsőségére válnék a Sakaespiare tragédiákat játszó színészek is. Természetes, hogy ezek az apró kis emberi lények éppen annyit értenek ebből a tantárgyból meg, mint Nagy István Rókus a Hamletből. De az is természetes, hogy ennek a nagy massa tan-

anyagának bemagoltatása miatt azután egyébb, az életbe vágó tantárgyakból maradnak el. Mivel a hittan tanításnak nem az a célja, hogy a kis gyermekek eszét kifecamítsák, tisztelettel fordulunk Porubszky József főtisztelendő urunkhoz, ki valószínűleg nem bír tudomással arról, hogy itt az elemi iskolákban a hittantaniás órve alatt a fejlődésben levő elméket úgy megerőltetik, hogy a most használatba lévő hittan tankönyvet egy könyvvel és kisebbel cserélje fel.

— **Rend.** Sajnos, még a vezércikkünkben említett ugandai néger császárságban is lehet eme bizonyos fogalomról szó, csak éppen Csongrádon nem. Itt már 1848. óta elfelejtettük, hogy tulajdonképpen hogy is néz ki az az ugynevezett rend. Nézetünk szerint rend volna az is, ha a rendnek felkent őrei nem engednék meg azt, hogy a kocsik, meg a lovak a járdán járjonak végig. De amennyiben azt látjuk, hogy pl. a buzapiacon levő járdán éppen úgy járnak-kelek a kocsikkal, mint a sáros kocsit kellő-közepén, a nélkül, hogy a rendnek dicső őrei ezt megakadályoznák, hát már rendnek nevezni nem lehet. Azután meg az is rend volna, ha élő fákat nem tördelnék ki és nem nyúznák meg bicskával, mint a hogy mindenütt kitördelik és megnyúzzák a nyegle suhancok annélkül, hogy valaha ezek közül a fairtók közül csak még egyet is nyakon csiptek volna a város emberei. Hát mi azt hisszük, hogy sokkal jobb lenne az éjjeli őrköt ismét visszaállítani, akkor legalább ezért a rendtelenségekért valakit felelőssé lehetne tenni. Még így, csak a jó Isten felelős.

— **Fásítás.** A központi áll. elemi iskola előtti térről az előregedet akácfaakat kiasták és azok helyét gömb-akáccokkal ültette be a községi előjáróság.

— **Karácsony fák.** A karácsonyi ünnepekre igen szép karácsony fákat rendelt meg a fogyasztási szövetkezet. Felhívjuk tehát a szülők figyelmét, kik kis gyermekeiknek karácsony fát akarnak beszerezni.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők képesítő vizsgái.** Szegeden 1904. január 6-án d. e. 9 órakor a városi új vízműtelepnel fogtak megtartani. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Szilágyi-utca 1. szám) küldendő.

— **Állat vásárlunk** élénk volt. A nagy sár dacára — felhajtattott 811 drb. szarvasmarha, 411 drb. ló, 190 drb. juh, 1939 drb. sertés. — Eladatott 250 drb. szarvasmarha, 200 drb. ló, 80 drb. juh, 670 drb. sertés. — A kirakodó vásárra gyönyörű idő volt. Szép számmal voltak az elárusítók és vevők is, elég szépen folyt le, apróbb lopások kivételével csupán egy Kis Mihály nevű ujfalusi magyar vesztett rajta a csizma lopáson kit a bíróság gondjaira bízta.

Egy háztartási mérleg ingyen.

Mesés olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott rak t á r a m b ó l világhírű kiválóságukért általánosan kedvelt mexikói ezüst áruimat és pedig

6 drab	mexikói ezüst asztali kés,
6 >	> > evővillát,
6 >	> > evőkanalat,
12 >	> > kávéskanalat,
6 >	kiváló desszertkést,
6 >	> > desszertvillát,
1 >	mex ezüst levesmerítő kanál
1 >	> > tejmerítő,
2 >	elegáns szalon asztali gyertyatartó

46 drb összesen csak 6 frt 50 krajcár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 1/2 kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Denker J. központi forgalmi áruháza: Bpest, Hernád-u. 54.

— **Vendéglátásból verekedés.** Surányi Imre csongrádi gazdához f. hó 6-án délután 3 órakor több fiatal ember tért be, hogy megkóstolják az idei karcost. Szívesen látta vendégeit a gazda, annál is inkább, mert vettek is 15 krajcérjával egy hordóval. A vásárlásnak azonban rossz vége lett, mert éjjel tájban a gazduram is úgy berugott, hogy fejszét fogott és kiverte vendégeit, sőt Német Balázst és Török Balázst halálosan megsebesítette.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a *Ferenc József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének! Ez a jelszava Jurisics Péter pakráci gyógy-szerésznek, kinek híres Pakráci cseppei csodaszerű gyógyhatása miatt a világ minden részében kitűnő hírnévre tettek szert. A Pakráci cseppek csodaszerű hatását érdekesen beszéli el az öreg Vidmarics Péter, mint az lapunk hirdetései között található képen látható. Melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe Jurisics Péter gyógy-szerész hirdetését, mert a Pakráci cseppek oly szer, melynek egyetlen házbán sem szabad hiányozni és váljék általánossá a jelszó: *Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!*

Ne mulasszák el a köszvényes és csu-zos betegek a hirneves Zoltán-féle kenőcsöt használni, mert e páratlan kitűnő szer még oly betegeknek is, kik évek óta szenvednek és különböző szereket, gyógyfürdőket eredménytelenül használtak, pár nap altt gyógyulást idéz elő. Kapható Zoltán Béla gyógyszer-tárában, üvegenként 2 koronáért Budapesten.

Közönség köréből.

Nyilvános köszönet.

Felejthetetlen kedves fiam, Baghy Zsigmondnak elhalálózása és örök nyugalomra tétele alkalmából tanusított, lelkem legmélyébe hatolt nagy részvétért kifejezem itt nyilvánosan: úgy a nagyszámban megjelent mélyen tisztelt közönség előtt, valamint külön a tisztelt csongrádi ifjúságnak, a csongrádi «Daloskörnek», a csongrádi m. kir. csendőrségnek és az itteni első zenekarnak anyai szivemből fakadó legmélyebb hálás köszönetemet.

Csongrád, 1903. december 9.

Özv. Baghy Gerőné.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**

Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Jogi tanácsadó.

(Önüggyvéd) mindenkinek hasznos könyv, mert segítségével peres üzleti s jogi ügyeit költségmentesen, ügyvéd nélkül kedvezően intézheti el. Harmadik kiadású törvényeket tartalmaz, ugymint: adóipar, házassági, kereskedelmi törvény, egyletek, építő iparosok képesítő vizsgája, az új utlevél és kivándorlási törvény stb. Megrendelhető 4 koronáért postautalványon Denker J. központi forgalmi áruháza Budapest, VII., Hernád-utca 54. szám.

5 koronáért

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 drb) kevéssé megsérült finom enyhe **pipere szappant** róza, lilium, orgona, ibolya, rezeda, jaszmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi Denker J. Hernád-utca 54. szám.

Iparosok üzleti Könyve!

E címmel hasznos könyv jelent meg. Nem írott mű, hanem egy rovatozott s kisiparosok céljainak megfelelően felszerelt üzleti könyv. A rovatok önmagukat magyarázzák s ennél fogva minden iparos, ha nem is tanulta a könyvvezetést, általa célzerűen könyveit vezetheti.

A könyv egyben háromféle üzleti könyvet tartalmaz, megrendelések, segédnek kiadott munkák s a személyzet elkönyvelésére, tehát egyesít magában mindent, ami könyvelésre az iparosnak szüksége van. Megrendelhető postautalványon Denker J. központi forgalmi áruháza Budapest, VII. kerület, Hernád-utca 54. szám.

Kiadó lakás.

5 szoba, konyha, kamra, pince, elkülönített udvarral és külön bejáratú 1904. április 24-től fogva haszonbérbe kiadó. Értekezhetni lehet iránta a tulajdonos: Csejthej Lajossal, Szivák-tér 1. szám alatti lakásán.

Csongrád vármegye

földmívelési és közigazgatási fali térképe a m. kir. államnyomdában elkészült. Arany 1:144.000. Ezen hétszínnyomású térkép tartalmazza a megyének igazságügyi, közigazgatási felosztását, a közlekedési adatokat az 1900. évi népszámlálás alapján stb. Ára 1 korona, vászonra vonva összehajtván védborítékban 2 korona, lécekkal 4 korona. Megrendelhető Toldi Lajos könyvkereskedő főbizományosnál, Budapest, II., Fő-utca 2. sz.

Csongrád város

egyik legélénkebb helyén, a Fő-téren fekvő «Otthon szálloda» mely egy nagy diszteremből, kávéházhelyiségből, étteremből, öt szobából, konyha, éléskamra, istálló és kocsiszinből, ugyssintén egy üzletnek alkalmas, ezidőszent is annak használt helyiségből áll, 1904. évi május hó 1-től három esetleg hat évre előnyös feltételek mellett bérbe adandó. Értekezhetni Boér Jakab csongrádi lakossal.

Köhögésben szenvedők

próbálják a csillapító és kellemes ízű

KAISER-féle mell-bombont.

2740 közjegyzői okirat, amely arról tanúskodik, hogy biztos gyógyulása a köhögés, rekedtség, hurut és elnyálkásodásnak.

Amit helyette kínálnak utasítsuk vissza.

Egy csomag ára 20 és 40 fillér.

Kapható Ungváry József és Wiesner Lajos gyógyszerészeknél Csongrádon.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalanon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuikat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcélszerűbb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legregebb disze, anélkül, hogy legkevésbébb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajoknak ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve kitudetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudaja.

Cím: **Ermelléki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.**

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próba doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Eljen!

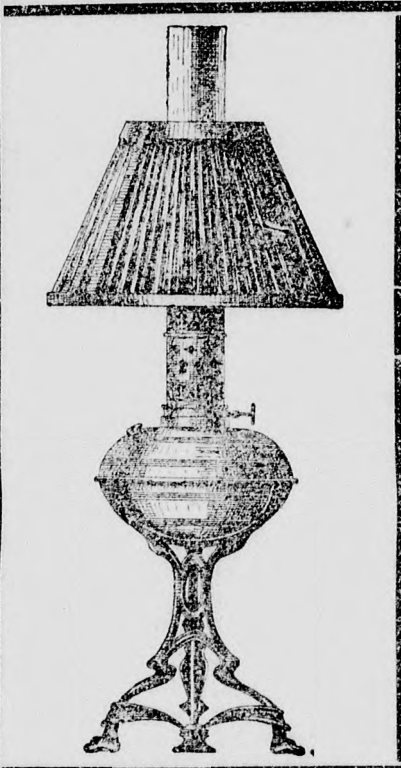
Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Csongrádon: Weisner Lajos, Ungváry József és Vladár Sándor gyógyszerertárában.

AUERFÉNY.

Magyar Gázizzófény Részvénytársaság

Welsbachi dr. Auer Károly szabadalma
Budapesten, VI., Váci-körút 3. szám.

A társaság gyártmányai:

Auer-féle szesz- (spiritusz) lámpák.

Auer-féle szab. izzótestek és Auer-lámpák gázvilágításhoz.

Gáz-, villany- és szesz (spiritusz) csillárok, falikarok, utcai lámpák, egyszerű és diszes kivitelben.

Spiritusz főző-, fűtő- és vízhevitő készülékek.

A szesz-világítás berendezése igen célszerű oly helyiségekben, hol sem gáz, sem villany nem áll rendelkezésre.

A társaság elvállalja nagyobb épületek, kastélyok, vendéglők, pályaudvarok és fürdőhelyek szeszvilágítási berendezését.

A szeszvilágítás berendezésénél a meglévő petroleumlámpák fémtartályai, csekély átalakítási költségekkel, legnagyobb részben felhasználhatók.

Árjegyzék, esetleg költségvetés kívánatra ingyen és bérmentve.

Ruggyanta (gumi) gyártás meghonosítója

SCHOTTOLA ERNŐ
szőlészeti és borászati szaküzlete
Budapesten, Andrásy-út 2.

Legnagyobb raktár a szüreteléshez szükséges felszerelési cikkekben, szőlőzúzó, borsajtók, borszivattyúk stb.

Képes árlap ingyen.
Utánnyomás tilos
ALAPÍTÁTOTT 1872.